

Årsrapport 2024

Stockholm Hamn AB

Rapport från
stadsrevisionen

Dnr: RVK 2025/11

Stadsrevisionen i Stockholms stad är kommunfullmäktiges kontrollinstrument för att granska den verksamhet som bedrivs av stadens nämnder och bolag. I årsrapporter för nämnder och bolag sammanfattar stadsrevisionen det gångna årets granskningar och bedömningar.

På stadens webbplats, start.stockholm/revision, finns revisionsrapporter publicerade. För att prenumerera på stadsrevisionens informationsbrev, uppge e-postadress till revision.rvk@stockholm.se.

Till

Stockholm Hamn AB

Årsrapport 2024

Lekmannarevisor har avslutat revisionen för Stockholm Hamnar AB under 2024.

Härmed överlämnas bifogad årsrapport till Stockholm Hamnar ABs styrelse för yttrande senast den 27 juni 2025. Av yttrandet bör det framgå vilka åtgärder som bolaget avser att vidta gällande revisionens rekommendationer.

Mia Sydow Mölleby
Lekmannarevisor

Sammanfattning

Aktiebolagslagen anger att lekmannarevisorn årligen ska granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och om bolagets interna kontroll är tillräcklig. För de kriterier som ligger till grund för gjorda bedömningar, se bilaga 2.

Verksamhet och ekonomi

Utifrån genomförd granskning bedöms Stockholms Hamn AB i allt väsentligt ha bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Bolaget har ett verksamhetsresultat som i huvudsak är förenligt med fullmäktiges mål, ägardirektiv, beslut och riktlinjer. Ett verksamhetsområdesmål har uppfyllts delvis då bolaget inte når årsmålet för antal färjepassagerare, omsättningsmålet för Stockholm Norvik Hamn och årsmålet i genomförda kundundersökningar.

Kommunfullmäktiges resultatkrav har uppnåtts. Bolagets ekonomiska utfall uppgår till 12 mnkr högre än fullmäktiges resultatkrav. Bolagets överskrider investeringsbudgeten med 10 mnkr (4 procent), vilket förklaras genom att en större andel av investeringarna gjorts 2024 istället för kommande år, som var planerat i budgeten. I och med detta har mindre projekt fått pausas eller flyttas framåt.

Intern kontroll

Den interna styrningen, uppföljningen och kontrollen bedöms, utifrån genomförd granskning, vara delvis tillräcklig. Av årets granskningar framkommer det att det finns behov av ett fortsatt utvecklingsarbete avseende uppföljningen av underhåll av kaj- och markanläggningar, följsamheten till NIS-direktivet, hantering av arkivering och gallring samt att bolaget behöver tillse att obligatoriska utbildningsinsatser genomförs inom dataskydd och informationssäkerhet. Det finns även ett fortsatt behov för bolaget att stärka arbetet med internkontrollplanen.

Uppföljning av tidigare års granskningar

Revisionskontoret har följt upp hur bolaget har hanterat de rekommendationer som lämnats i tidigare granskningar. Bolaget har delvis vidtagit åtgärder utifrån revisionens rekommendationer. Väsentliga rekommendationer som återstår att åtgärda avser bland annat det förebyggande arbetet mot oegentligheter.

Innehåll

1. Årets granskning	1
2. Verksamhet och ekonomi	2
2.1 Verksamhetsmässigt resultat.....	2
2.2 Ekonomiskt resultat.....	3
2.2.1 <i>Finansiellt resultat</i>	4
2.2.2 <i>Investeringsverksamhet</i>	5
3. Intern kontroll	6
3.1 Organisation och ansvarsfördelning	6
3.2 Riskanalys.....	7
3.3 Uppföljning	8
3.3.1 <i>Verksamhetsmässigt resultat</i>	8
3.3.2 <i>Ekonomiskt resultat</i>	9
4. Fördjupade granskningar.....	11
4.1 Direktupphandling	11
4.2 Hantering av inventarier	12
5. Uppföljning av tidigare års granskning	14
Bilaga 1 Uppföljning av lämnade rekommendationer	15
Bilaga 2 Bedömningskriterier	17

1. Årets granskning

Lekmannarevisorn bedömer årligen om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om bolagets interna kontroll är tillräcklig.

I rapporten redovisas resultat och bedömningar utifrån revisionsårets granskningar. En uppföljning av hur bolaget har åtgärdat rekommendationer i tidigare års granskning redovisas översiktligt i rapporten och mer detaljerat i bilaga 1.

Revisionen har utförts enligt aktiebolagslagen, kommunallagen, andra tillämpliga lagar, reglementet för stadsrevisionen, god revisionssed i kommunal verksamhet och utifrån bolagsordning samt fastställda ägardirektiv. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge en rimlig grund för bedömning av bolagets verksamhet. Kriterier för bedömning redovisas i bilaga 2.

Lekmannarevisor för bolaget är Mia Sydow Mölleby och suppleant är Erika Wing. Lekmannarevisorn träffar årligen bolagets styrelse för en dialog om årets granskningar och bedömningar.

I granskningen har lekmannarevisorn biträtt av stadens revisionskontor. Parallellt med lekmannarevisionen har revision utförts enligt aktiebolagslagen 10 kap. under ledning av auktoriserad revisor Mikael Sjölander vid EY.

Årsrapporten har faktakontrollerats av bolaget.

2. Verksamhet och ekonomi

I detta avsnitt redovisas revisionskontorets grund för bedömning av bolagets ändamålsenlighet avseende verksamhet och ekonomi.

2.1 Verksamhetsmässigt resultat

Bolaget bedöms i allt väsentligt ha bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt.

Bolaget redovisar att det bidrar till att uppfylla kommunfullmäktiges tre inriktningsmål och bedömer även att sex av fullmäktiges sju verksamhetsområdesmål som berör bolaget uppfylls. Verksamhetsområdesmål ”Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd” har uppfyllts delvis, vilket bl.a. förklaras av färre färjepassagerare (6 841) än budgeterat (7 600). Antalet färjepassagerare har påverkats av oroligheter i omvärlden, en lågkonjunktur och inflation. Verksamhetsområdesmålet har också påverkats av lägre resultat i genomförda kundundersökningar än förväntat, se vidare avsnitt 3.3.1. Utfallet för verksamhetsområdesmålet är detsamma som föregående år.

Revisionskontoret noterar även att avvikelser i måluppfyllelsen av två av fullmäktiges nio obligatoriska indikatorer. Indikatorn som inte uppnås är ”Antal tillhandahållna platser för feriejobb”. Enligt bolaget beror avvikelsen på att antalet kryssningar blev färre än budgeterat, vilket medförde att bolaget inte kunde ta emot några arbetsledare och feriearbetare till kryssningsverksamheten, utan endast till trädgårdsgruppen. Bolagets verksamhetsberättelse redogör att en obligatorisk indikator uppnås.

Den samlade rapporteringen ger rimliga förutsättningar för att bedöma måluppfyllelsen. Den ger även en tydlig analys av måluppfyllelsen och beskriver vilka åtgärder som bolaget planerar att vidta för de mål som inte uppnåtts. Revisionskontorets granskning visar att det finns grund för bolagets målbedömning.

Uppföljning av ägardirektiven ingår i bolagets rapportering. Bolaget har formulerat aktiviteter och vissa fall indikatorer till ägardirektiven.

Stockholms Hamn har genomfört en rad aktiviteter kopplade till bolagets klimatrelaterade ägardirektiv samt till verksamhetsmålet ”Stockholm ska bli klimatpositivt genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring”. Bland annat har bolaget beslutat om en ny miljö- och klimathandlingsplan, arbetat för en grön sjöfartskorridor i Östersjön, avslutat projektet av utbyggnaden av elanslutning vid kaj, bytt energikrävande belysningsarmatur till mer energisnål och

färdigställt en energistrategi. Bolaget har även arbetat fram åtgärder som ska bidra till att göra stadens hamnar en premiumdestination för kryssning med fokus på hög miljöstandard och litet klimatavtryck.

Bolaget har arbetat tillsammans med bl.a. trafiknämnden utifrån ägardirektivet om att bidra till fler badplatser i Stockholm. Exempelvis har ett ärende skrivits fram till kommunfullmäktige avseende upphävande av badförbudet på tre platser i Stockholms innerstad och möjliggörande av bad vid tillfälliga konstruktioner. Bolaget har även deltagit i trafiknämndens arbete med att utreda en stadsövergripande funktion för samordning av bad- och bastufrågor.

Bolagets arbete med ägardirektivet som avser ”Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla” bidrar även till flera av verksamhetsområdesmålen. Bland annat målen om att utveckla bolagets fastigheter som har kulturhistoriska värden, effektivisera driften av byggnader genom ökade hyresintäkter, att i samarbete med stadsbyggnadsnämnden, exploateringsnämnden och trafiknämnden planera för Stadsgården/Masthamnen och att marknadsföra Stockholm som destination genom löpande dialog med samarbetspartners i Finland och Baltikum.

Revisionskontoret bedömer att bolaget arbetat i enlighet med ägardirektiven under året.

2.2 Ekonomiskt resultat

Bolaget bedöms ha bedrivit verksamheten från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Bolaget redovisar ett resultat högre än kommunfullmäktiges budget.

2.2.1 Finansiellt resultat

Revisionskontoret har granskat tertialrapporter och bokslut med inriktning på bolagets prognoser och resultat efter finansnetto samt investeringsutfall.

Bolaget redovisar följande utfall och avvikelser för år 2024:

Resultaträkning (mnkr)	Utfall 2024	Budget 2024	Avvikelse 2024	Avvikelse 2024, %	Utfall 2023
Intäkter	755	750	5	1%	729
Kostnader	-767	-765	-2	0%	-730
Varav av- och nedskrivningar	-227	-222	5	-2%	-212
Finansnetto	-118	-127	9	7%	-95
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt	-130	-142	12	9%	-96

Balansomslutning 2024: 1 578 mnkr.

Stockholms Hamns resultat före bokslutsdispositioner och skatt uppgår till -130 mnkr, vilket är 12 mnkr högre än fullmäktiges resultatkrav. Kommunfullmäktiges resultatkrav, på -142 mnkr, beslutades i samband med treårsplanen. När bolaget därefter arbetade fram budget för 2024 beslutade bolaget om en egen budget för året på -130 mnkr. Bolagets ekonomiska analys i verksamhetsberättelsen 2024 skiljer sig därför från revisionskontorets ekonomiska analys som utgår från fullmäktiges resultatkrav på -142 mnkr.

Verksamhetens intäkter uppgår till 755 mnkr, vilket är 5 mnkr (1 procent) högre än budget. Det förklaras framför allt av en ny kryssningslinje mellan Stockholm och Visby som inte budgeterats för, då den inte var beslutad om när treårsplanen fastställdes. Ökade avgifter för kunderna avseende ström- och vattenleveranser har även bidragit till att intäkterna från servicetjänster och övriga intäkter för året överstiger budget med 29 mnkr. Bolaget redovisar ett lägre utfall för intäkter avseende hamnavgifter på 415 mnkr i jämförelse med budget på 444 mnkr. Avvikelsen på -29 mnkr kan hänföras till en lägre volym av passagerar- och godstrafik samt färre antal kryssningsanlöp (120 stycken) än budgeterat (135 stycken).

Verksamhetens kostnader, exkl. avskrivningar och finansiella poster, uppgår till 540 mnkr, vilket är i linje med fullmäktiges budget. Avskrivningarna ökade med fyra miljon kronor jämfört med

budget. Anledningen till ökningen är en extra avskrivning för kommande utbyte av tak och fasad på Värtaterminalen.

Årets resultat, före bokslutsdispositioner och skatt, innebär en försämring jämfört med föregående års resultat på 34 mnkr (26 procent). Jämfört med 2023 har verksamhetens intäkter ökat med 26 mnkr (3,5 procent), vilket främst förklaras med ökade intäkter för servicetjänster. Verksamhetskostnader, exkl. avskrivningar och finansiella poster, har också ökat, men med 22 mnkr (ca 4 procent), som ett resultat av ökade driftskostnader på grund av uppräkningspriser för bland annat bevakning, IT-kostnader och markarrende. Bolaget redovisar även ökade elkostnader. Den ökningen beror framför allt på att bolaget el-anlutit fler fartyg och därmed har även el-intäkterna ökat med detta.

Även finansnettot har ökat med 23 mnkr (24 procent) jämfört mot 2023 med anledning av det höga ränteläget.

Bolaget har beskrivit och analyserat avvikelserna mot budget på ett tillfredsställande sätt.

2.2.2 Investeringsverksamhet

Investeringsverksamhet (mnkr)	Utfall 2024	Budget 2024	Budget-avvikelse 2024	Budget-avvikelse 2023
Investeringar	-250	-240	-10 (4%)	41 (21%)

Bolagets utfall för investeringsverksamheten överstiger investeringsbudgeten med 10 mnkr (4 procent). De största investeringarna som har tillkommit eller ökat mest i jämförelse med budget är utbyggnaden av kaj 2 i Stockholm Norvik Hamn, hyresgästanpassningar i Frihamnen och kajreparation vid Norr Mälarstrand. Avvikelsen förklaras genom att en större andel av investeringarna genomförts under 2024 istället för kommande år, som var planerat i budgeten. I och med detta har mindre projekt fått pausas eller flyttas framåt.

Bolaget har förklarat avvikelserna på ett tillfredsställande sätt.

3. Intern kontroll

I detta avsnitt redovisas revisionskontorets grund för bedömning av om bolaget har haft en tillräcklig intern kontroll.

Den samlade bedömningen är att bolagets styrning, uppföljning och interna kontroll av verksamheten varit delvis tillräcklig. Bedömningen grundar sig på att det kvarstår arbete med underhåll av kaj- och markanläggningar och NIS-direktivet. Stadsarkivets inspektion visade att bolaget har behov av att stärka sin hantering kopplat till arkivering och gallring. Dataskyddsombudets rapport 2024 visar även att bolaget behöver tillse att obligatoriska utbildningsinsatser genomförs inom dataskydd och informationssäkerhet. Vidare finns det även ett fortsatt utvecklingsbehov av bolagets internkontrollplan.

Genomförda fördjupade granskningar 2024 redovisas mer ingående i kapitel 4.

3.1 Organisation och ansvarsfördelning

Bolaget har i huvudsak en organisation med tydlig fördelning av ansvar och befogenheter, genom bl.a. beslutad attestordning och attestdelegation, för att stödja verksamheten och för att förhindra avsiktliga samt oavsiktliga fel.

Det finns riktlinjer och rutiner, avseende bl.a. avtalsuppföljning, tillgångsförvaltning, hantering av maskiner och inventarier samt avfallshantering, som ska bidra till att verksamhetens mål uppfylls och att föreskrifter följs. Som ett resultat av årets granskning avseende direktupphandlingar beslutade bolagsstyrelsen även om nya riktlinjer för direktupphandling vid sammanträdet den 5 februari 2025.

I samband med årets granskning lyftes även behovet av att tydliggöra roller och ansvar kopplat till beställningsrätten inom ramen för direktupphandlingar. Bolagets attestdelegation har reviderats och beslutats om i februari 2025, i syfte att åtgärda revisionskontorets lämnade rekommendation avseende detta.

Stadsarkivets tillsyn vid bolaget 2024 resulterade i fem föreläggande och två rekommendationer avseende bl.a. bolagets arkivförteckning, brister i arkivlokalen, gallring och digital information. Enligt bolaget pågår ett arbete kopplat till lämnade förelägganden och rekommendationer. En dokumentcontroller/registrator har anställts från februari 2025 och kommer ha till uppgift att färdigställa utvecklingsarbetet.

Dataskyddsbudets (DSO) granskning under året visar bl.a. att endast 33 procent av medarbetarna har genomfört grundkurs i dataskydd och att 34 procent har genomfört grundkurs i informations-säkerhet under året. Kurserna är obligatoriska utbildningar för samtliga medarbetare. Mindre avvikelser identifierades även kopplat till registerförteckningen, tekniska och organisatoriska åtgärder för personuppgiftsbehandlingar, konsekvensbedömningar och personuppgiftsincidenter. Dessa avvikelser bedöms dock inte som brådskande, omfattande eller allvarliga.

Årets granskning visar att bolaget har genomfört ett utvecklingsarbete kopplat till underhållet av materiella anläggningstillgångar. Bland annat har en strategisk tillgångsförvaltningsplan arbetats fram och beslutats av styrelsen. Det pågår även ett arbete med enskilda förvaltningsplaner. I december 2024 genomfördes en workshop för att besluta grunderna för en riskbedömning (övergripande och underliggande nivå). I bolagets verksamhetsplan för 2025 anges att en statusbedömning/ riskbedömning ska tas fram på de kritiska systemen, vilken sedan ska arbetas in i förvaltningsplanerna. Granskningen visar att bolaget stärkt sin insyn kring anläggningarnas status och underhållsbehov genom en stärkt rapportering vid tertial 1, 2 samt vid budgetgenomgången 2024 som genomfördes i december 2023, se vidare bilaga 1.

Arbetet med den interna kontrollen är i huvudsak en integrerad del i styrning och uppföljning. Det finns i huvudsak systematiskt ordnade kontroller i organisation, system, processer och rutiner. Exempelvis visar årets fördjupade granskningar avseende direktupphandlingar och hantering av inventarier och maskiner att bolaget, inom dessa områden, har en tillräcklig intern kontroll. Dock visar årets granskning att bolagets internkontrollplan 2024 saknar angivna kontrollaktiviteter.

3.2 Riskanalys

Bolaget genomför årliga analyser som i huvudsak fångar upp väsentliga risker och hur dessa risker ska hanteras för att verksamhetens mål ska uppnås. Risker som bedöms som högst väsentliga och sannolika att hända har lyfts till bolagets internkontrollplan.

Årets granskning visar att bolagets internkontrollplan saknar angivna systematiska kontroller och kontrollaktiviteter kopplade till identifierade oönskade händelser, vilket inte är i linje med SSABs tillämpningsanvisningar. Bolaget har ansvar för att planera och dokumentera vilka systematiska kontroller som ska genomföras. När systematiska kontroller och kontrollaktiviteter saknas riskerar bolaget att inte delge styrelsen tillräckliga underlag för att kunna

bedöma om den interna kontrollen är tillräcklig. Med bakgrund av det har bolaget ett fortsatt utvecklingsbehov av internkontrollplanen.

Bolaget rekommenderas att:

- säkerställa att kontrollaktiviteter anges i bolagets internkontrollplan, samt att dessa svarar mot identifierade oönskade händelser.

3.3 Uppföljning

Bolagets rapportering ger i huvudsak en aktuell, rättvisande och tillförlitlig information om verksamhet och ekonomi.

Bolaget har i huvudsak rutiner för uppföljning av sin verksamhet samt det som uppdragits åt annan att utföra.

3.3.1 Verksamhetsmässigt resultat

Bolagets uppföljningar har under året identifierat verksamhetsmässiga avvikelser inom verksamhetsområdet 3.1, se vidare avsnitt 2.1. Bolaget har genomfört åtgärder för att komma till rätta med detta genom olika kostnadskontroller, se vidare avsnitt 3.3.2. Åtgärderna och uppföljningen av dessa har rapporterats till styrelsen. Åtgärderna har dock inte varit tillräckliga för att uppnå målen innevarande år.

Bolagets prognos för det verksamhetsmässiga resultatet i tertialrapport 1 och 2 ligger i nivå med utfallet för 2024. I båda tertialrapporterna prognostiserade bolaget att uppnå fullmäktiges tre inriktningsmål, vilket också utfallet visar. I tertialrapport 1 prognostiserade bolaget att uppnå samtliga verksamhetsområdesmål, medan det i tertialrapport 2 bedömdes att verksamhetsområdesmål 3.1 endast delvis skulle uppnås. Bolagets prognos från tertialrapport 2 överensstämmer med utfallet 2024.

Bolaget bedöms på ett tillräckligt sätt redovisa de åtgärder som planerats och har vidtagits för att uppnå målet 3.1., se vidare avsnitt 3.2.2.

Revisionskontoret noterar att de två indikatorer som är kopplade till bolagets kundundersökningar, dvs. Nöjd Kund Index Fastigheter och Nöjd Kund Index Sjöfart, inte uppnås respektive delvis uppnås. Enligt bolaget pågår en utredning avseende resultatet i båda indikatorerna och en handlingsplan ska arbetas fram under 2025.

3.3.2 Ekonomiskt resultat

Bolagets ekonomiska resultat är högre än kommunfullmäktiges budget 2024, se vidare avsnitt 2.2. Bolagets prognos för det ekonomiska resultatet i samband med tertial två ligger i nivå med årets resultat.

Bolaget har redovisat ett negativt resultat sedan år 2020, vilket påverkar bolagets långsiktiga möjlighet till lönsamhet. Sedan 2021 har bolaget arbetat utifrån ett framtaget åtgärdsprogram där återhämtning av sjötrafiken, nya affärer och ökad självfinansieringsgrad skulle bidra till en budget i balans 2024. Under 2023 reviderades tidigare prognoser och i treårsplan 2024-2026 förväntas negativa resultat för hela prognosperioden. Huvudsakligen beror detta på sämre intäktsutveckling på grund av färre passagerare och gods. De ökade drifts- och räntekostnaderna har också gjort det svårare för bolaget att vända den negativa resultatutvecklingen. Enligt bolaget har även investeringen i att bygga Stockholm Norvik Hamn påverkat resultatet.

Till budgeten 2024 tog Stockholms Hamn fram ytterligare åtgärder i syfte att nå en ekonomi i balans och för att öka lönsamheten på sikt. För att öka intäkterna under året har bolaget bland annat infört hamnavgifter för internationella stadsfartyg och hamnavgifter på Loudan, avgiftsbelagt uppställningsytor och sålt av inventarier. För att minska kostnaderna har bolaget avslutat system, minskat ned på personal och inhyrd personal, skjutit på projekt och beslutat om en konsolidering av bolagets lokaler i Stockholm, vilket innebär att bolagets två kontor flyttar ihop till ett gemensamt. Därtill har bolaget kunnat hyra ut tidigare kontor.

För att ge förutsättningar för prioriteringar av vilka investeringar som ska genomföras samordnas bolagets investeringar och underhåll över 2 mnkr i ett investerings- och underhållsråd. Rådet är rådgivande till vd, som har beslutande rätt till projekt upp till 10 mnkr. Till alla projekt skapas ett projektdirektiv med fakta om projektet och för projekt över 2 mnkr görs även en investeringskalkyl. Målet är att stärka bolagets ekonomiska resultat och fokus läggs på beslutsunderlagens detaljeringsgrad och kvalitet för att säkerställa låg ekonomisk risk vid genomförandet. Övergripande inriktning och hårdför prioritering har gjorts av investeringar som genererar intäkter och utökade uthyrningsmöjligheter, hållbarhetsinvesteringar och direkt felavhjälpande eller nödvändiga investeringar. Ett arbete har även gjorts under året för att uppdatera bolagets 10-årsplan för investeringar som bygger på ägarkrav, miljökrav och affärsmässiga behov. Detta för att kunna underhålla bolagets anläggningar löpande och i tid, för att inte skapa en underhållsskuld.

Bolaget har under 2024 lyft frågan om en eventuell möjlighet att överföra ägandet av marken vid pirer som bolaget idag arrenderar i syfte att minska driftskostnaderna. I budgeten för 2025 finns ett ägardirektiv som avser marken.

Styrelsen har erhållit tertial bokslutsrapporter avseende bolagets ekonomiska situation under 2024 års sammanträden.

4. Fördjupade granskningar

4.1 Direktupphandling

En granskning har genomförts i syfte att bedöma om bolaget säkerställer en tillräcklig styrning och intern kontroll avseende direktupphandlingar.

Revisionskontorets sammanfattande bedömning är att bolagets interna kontroll avseende direktupphandling i allt väsentlig varit tillräcklig under 2024. Däremot bedömdes styrningen i vissa delar kunna stärkas ytterligare. Det avser främst att besluta om riktlinjer för direktupphandling samt tydliggöra vilka roller som har beställningsrätt samt till vilka beloppsgränser. Bolaget har under hösten 2024 genomfört ett utvecklingsarbete kopplat till ovan nämnda områden i syfte att skyndsamt åtgärda de rekommendationer som lämnats av revisionskontoret i samband med granskningen.

Granskningen visar att det finns dokumenterade rutiner som tydliggör hur bolaget ska genomföra direktupphandlingar samt en framtagen blankett som ska fyllas i vid inköp mellan 100 000 – 1 200 000 kronor. Rutinerna har inte sammanställts och beslutats som riktlinjer vilket är ett krav i lagen om upphandling inom försörjningssektorerna (LUF 19 a kap. 14 §).

Bolaget bedöms ha en organisation för att hantera inköp i enlighet med stadens program för inköp. Roll- och ansvarsfördelningen avseende upphandling och inköp styrs av bolagets attestordning som beslutats av bolagsstyrelsen 2024-05-22. Attestordningen beskriver att medarbetare med beställningsrätt har rätt att göra beställningar till ett mindre värde ur ekonomisk-, miljö- och kvalitetshänseende och som inte är avrop från ramavtal. I attestdelegation, som bifogats attestordningen, framgår att vd har beställningsrätt till ett ”obegränsat” belopp och att projektbeställare har beställningsrätt upp till 4 mnkr. Granskningen visar att det är otydligt om det endast är funktionerna som framgår av attestdelegationen som har beställningsrätt, eller om fler medarbetare på bolaget har det. Hänvisningen ”ett mindre belopp” i attestordningen bedöms av revisionskontoret därför inte vara tillräckligt tydligt.

Enskilda tjänstepersoner kan enligt intervjuade delegeras tillfällig attesträtt under perioder och då använder sig bolaget av en särskild blankett för detta. Revisionskontoret har i samband med granskningen tagit del av exempel där attesträtten delegerats vidare och bedömer att detta gjorts enligt bolagets rutiner.

Utöver den kontroll som sker inför attestering av fakturor, genomför bolaget även automatiserade kontroller i två olika digitala

systemstöd för att bland annat kontrollera leverantörens kreditvärdighet, genomföra betalningsanalyser, samt kontrollera eventuella dubbelbetalningar, avvikande summor eller felaktig valuta.

I syfte att kontrollera bolagets interna kontroll av direktupphandlingar har revisionskontoret genomfört en registeranalys avseende bolagets leverantörstrohet. Ett utdrag av genomförda leverantörsinköp under perioden 1 januari 2023 – 15 oktober 2024 har kontrollerats mot bolagets avtalsregister. Kontrollen visar att nästan samtliga inköp (99 procent) under granskad period gjorts från leverantörer som har avtal med bolaget. Av de inköp som gjorts från leverantörer som inte har avtal med bolagen har ett stickprov på tio leverantörsinköp valts ut för att kontrollera om de gjorts i enlighet med LUF, stadens program för inköp, bolagets attestordning och attestdelegation samt egna rutinbeskrivningar. I ett av tio stickprov har revisionskontoret inte kunnat göra en bedömning av om inköpet hanterats korrekt då bolaget inte delgivit revisionskontoret efterfrågat underlag. Vid kontroll av att fakturor innehåller den information de ska och att de har attesterats i enlighet med gällande attestordning så har revisionskontoret inte konstaterat några avvikelser.

Bolaget bedöms i allt väsentligt ha genomfört direktupphandlingar i enlighet med gällande lagstiftning och styrdokument. Det avvikande stickprovet bedöms inte påverka revisionskontorets övergripande bedömning med bakgrund av resultat i genomförd registeranalys samt i övriga kontroller i samband med stickprovet.

I samband med granskningen har bolagets rekommenderats att besluta om riktlinjer för direktupphandling i enlighet med LUF, samt säkerställa att det är tydligt vilka funktioner som har beställningsrätt, samt till vilket belopp. Bolagsstyrelsen beslutade om nya framtagna riktlinjer för direktupphandlingar vid sammanträdet den 5 februari 2025. Attestordning och attestdelegation har reviderats och beslutats om utifrån lämnad rekommendation den 7 februari 2025. Därmed har bolaget under 2025 åtgärdad de rekommendationer som revisionskontoret lämnade i granskningen.

4.2 Hantering av inventarier

En granskning har genomförts av bolagets hantering av maskiner och inventarier i syfte att bedöma om bolaget har en tillräcklig intern kontroll. Den 31 december 2024 uppgick bolagets anskaffningssvärden för maskiner och inventarier till cirka 456 miljoner kronor.

Revisionskontorets sammanfattande bedömning är att bolaget i allt väsentligt har en tillräcklig intern kontroll i sin hantering av maskiner och inventarier. Bedömningen grundas på att bolaget har

tillräckliga, dokumenterade rutiner som är kända i organisationen. Stickprovskontrollen visar inte några avvikelser.

Granskningen visar att bolaget har rutiner för registrering, inventering, utrantering och försäljning samt hemlån av maskiner och inventarier. Rutinerna bedöms innehålla de krav som ställs i bokföringslagen och stadens regler för ekonomisk förvaltning. Enligt de intervjuade finns dessa rutiner tillgängliga på bolagets intranät och ledningssystem som alla medarbetare kan nå. Rutinerna har kommunicerats till cheferna, som i sin tur ansvarar för att informera sina medarbetare.

Vidare framgår det av granskningen att bolaget har ett register över inventarier, både i anläggningsregistret och separat för de inventarier som understiger ett halvt prisbasbelopp. Inventering av inventarier och maskiner ska enligt rutiner och intervjuade ske återkommande, vilket också verifieras i stickprov.

Handdatorer används för inskanning av inventarier. Vid inskanning sker en automatisk registrering i inventarielistan, vilket kan minska risken för fel vid registrering. Av revisionskontorets stickprovskontroll, där trettio tillgångar granskades, fanns samtliga ordnade i enlighet med upprättat register. Efter genomförd granskning lämnas inga rekommendationer.

5. Uppföljning av tidigare års granskning

Tidigare års granskning av bolagets verksamhet har resulterat i ett antal rekommendationer.

Uppföljning visar att bolaget delvis har vidtagit åtgärder utifrån revisionens rekommendationer. Väsentliga rekommendationer som återstår att åtgärda avser det förebyggande arbetet mot oegentligheter och förtroendskadligt agerande, efterlevnaden av NIS-direktivet samt bolagets underhåll av materiella anläggningstillgångar.

Rekommendationerna redovisas i bilaga 1.

Bilaga 1 Uppföljning av lämnade rekommendationer

Rapport	Rekommendation	Har åtgärder vidtagits (Ja/Delvis/Nej)	Uppföljning
Årsrapport 2024	Intern kontroll Bolaget rekommenderas att: säkerställa att kontrollaktiviteter anges i bolagets internkontrollplan, samt att dessa svarar mot identifierade oönskade händelser.	Se kommentar	Följs upp under 2025.
Årsrapport 2023	Systematiskt informationssäkerhetsarbete och efterlevnad av NIS-direktivet Bolaget rekommenderas att: fastställa en övergripande kontinuitetsplan som beskriver bolagets arbete för att säkerställa och upprätthålla kontinuitet i verksamheten. (Rekommendation delvis åtgärdad.)	Delvis	Bolaget har vidtagit åtgärder för att stärka det systematiska informationssäkerhetsarbetet och en kontinuitetsplan har upprättats. Enligt bolaget ska kontinuitetsplanen revideras och kompletteras under 2025. Ytterligare uppföljning krävs av bolagets planerade utvecklingsarbete under 2025.
Årsrapport 2023	Förebyggande arbete mot oegentligheter och förtroendeskadligt agerande Bolaget rekommenderas att: besluta om styrdokument som visar hur överträdelser eller misstankar om överträdelser ska hanteras och rapporteras. (Rekommendation delvis åtgärdad.) besluta om styrdokument som visar ledningens hållning kring oegentligheter, förtroendeskadligt agerande och jäv. (Rekommendation delvis åtgärdad.)	Delvis	Bolaget har inte beslutat om styrdokument som visar hur överträdelser och misstankar om överträdelser ska hanteras eller rapporteras, samt vad ledningens hållning kring området är. Ledningsgruppen har dock tagit fram ett uttalande angående arbete mot mutor, korruption och andra oegentligheter som kommunicerats till medarbetare och styrelse i mars 2024. Revisionskontoret har tagit del av uttalandet. Utbildning har skett inom området under 2024, dels genom externa föreläsare (NOA) och dels genom uppföljande möten mellan enheter/avdelningar och HR.

Rapport	Rekommendation	Har åtgärder vidtagits (Ja/Delvis/Nej)	Uppföljning
Årsrapport 2022	<p>Underhåll av materiella anläggningstillgångar</p> <p>Bolaget rekommenderas att:</p> <p>besluta om en strategi för planering, prioritering, genomförande och uppföljning av underhåll. (Rekommendation delvis åtgärdad.)</p> <p>stärka den löpande insynen i anläggningstillgångarnas status och underhållsbehoven på kort och lång sikt. (Rekommendation åtgärdad.)</p> <p>säkerställa att samtliga underhållsplaner för kaj- och markanläggningar visar tillgångarnas kostnadsberäknande underhållsbehov med en planeringshorisont på minst 10 år. (Rekommendation åtgärdad.)</p> <p>säkerställa att ändamålsenliga systemverktyg implementeras som möjliggöra analys och uppföljning. (Rekommendation åtgärdad.)</p> <p>upprätta risk- och konsekvensanalyser som underlag för styrelsens strategiska planering av anläggningstillgångarnas underhåll. (Rekommendation åtgärdad.)</p>	Delvis	<p>En strategisk tillgångsförvaltningsplan är framtagen och beslutad av styrelsen. Uppföljning krävs under 2025 för att följa vidare utvecklingsarbete kopplat till rekommendationen.</p> <p>Bolaget har under året stärkt insynen kring anläggningstillgångarnas status och underhållsbehov genom att informera styrelsen enligt plan vid T1, T2 och vid budgetgenomgången 2024 vid styrelsemötet i december 2023.</p> <p>Underhållsplaner på tio år finns framtagna för investeringar. De investeringar som ligger på en tidsram 1-3 år har detaljerade underhållsplaner framtagna, medan de som ligger på mellan 4-10 år framåt är mer övergripande i jämförelse. Underhållsplanerna bedöms innehålla tillgångarnas kostnadsberäknande underhållsbehov.</p> <p>Bolaget har beslutat att inte ta kostnader för ett nytt underhållssystem i nuläget. Utvecklingsarbete har dock pågått av de befintligt systemstöd under 2024 för att underlätta uppföljning och för att få en precis uppföljning.</p> <p>Risk- och konsekvensanalyser kopplade till bolagets underhåll av materiella anläggningstillgångar redogörs i VoR 2024.</p>
Årsrapport 2021	<p>Dataskyddsförordningen</p> <p>Bolaget rekommenderas att:</p> <p>säkerställa att samtliga informationstillgångar informationssäkerhetsklassificeras efter behov och som minst årligen. (Rekommendation åtgärdad.)</p> <p>säkerställa ett systematiskt och regelbundet arbete med inventering av personuppgiftsbehandlingar för att hålla registerförteckningen uppdaterad och aktuell. (Rekommendation åtgärdad.)</p>	Ja	<p>En löpande inventering och informationsklassning har genomförts i verksamheten. Den interna prioriteringsordningen från 2023 har följts upp under 2024 för att säkerställa att informationstillgångarna har klassats. Informationssäkerhetssamordnaren ansvarar fortsatt att hålla i framtida informationsklassningar.</p> <p>Dataskyddshandläggarna har under 2024 följt upp och kontrollerat att samtliga registerförteckningar är uppdaterade samt att förteckningar som tillkommit har omhändertagits i verksamheten.</p>

Bilaga 2 Bedömningskriterier

Nedan redovisas de kriterier som ligger till grund för gjorda bedömningar. Bedömningarna avser såväl genomförandet som resultatet av verksamheten.

Analysen i rapporten är underlag till lekmannarevisorns slutliga bedömning av bolaget. Lekmannarevisorn kan rikta anmärkning till en styrelseledamot eller VD.

Detta redovisas i bolagets granskningsrapport.

Verksamhet och ekonomi

Att verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt innebär att nämnden har uppnått kommunfullmäktiges mål, ägardirektiv samt följt de beslut, riktlinjer, gällande lagstiftning och andra föreskrifter som gäller för verksamheten.

Bedömningskriterier

Bolaget:

- Har ett resultat som är förenligt med fullmäktiges mål, ägardirektiv, beslut och riktlinjer.
- Har genomfört sitt uppdrag med tillgängliga resurser.
- Har bedrivit verksamheten enligt gällande lagar, föreskrifter, riktlinjer m.m.

Bedömning:

I allt väsentligt tillfredsställande

Bedömningskriterierna är i allt väsentligt uppfyllda. Det kan förekomma mindre avvikelser. Ev. rekommendationer behöver åtgärdas.

Delvis tillfredsställande

Bedömningskriterier bedöms delvis uppfyllda. Påpekade brister behöver åtgärdas utifrån lämnade rekommendationer.

Inte tillfredsställande

Bedömningskriterierna bedöms inte vara uppfyllda. Det finns väsentliga brister som behöver åtgärdas så fort som möjligt utifrån lämnade rekommendationer.

Intern kontroll

Den interna kontrollen är en process som utförs av styrelse, bolagsledning och personal. Den är en integrerad del i verksamhetens styrning och uppföljning. Processen säkerställer, med en rimlig grad av säkerhet, att verksamheten drivs effektivt samt att lagar, förordningar och andra regler följs. Det lämnas en tillförlitlig finansiell redovisning och rättvisande rapportering om verksamheten.

Bedömningskriterier

Bolaget:

- Har haft en styrning och uppföljning mot mål, ägardirektiv och beslut.
- Har en organisation med tydlig fördelning av ansvar och befogenheter för att stödja verksamheten och för att förhindra avsiktliga/oavsiktliga fel samt oegentligheter.
- Följer systematiskt och fortlöpande upp ekonomi och verksamhet, såväl för verksamhet i egen regi som för sådan som uppdragits åt annan att utföra, analyserar väsentliga avvikelser samt vidtar åtgärder vid behov.
- Genomför årliga analyser som fångar upp väsentliga risker och hur de ska hanteras för att verksamhetens mål ska uppnås. Styrelsen har i en internkontrollplan fastställt vilka åtgärder som ska hantera prioriterade risker.
- Har riktlinjer och rutiner som bidrar till att säkerställa att verksamhetens mål uppfylls och att föreskrifter följs.
- Följer upp den interna kontrollen systematiskt och fortlöpande.
- Har en rapportering som ger en aktuell, rättvisande och tillförlitlig information om verksamhet och ekonomi.

Bedömning

Bedömningen ges utifrån en tregradig skala, i huvudsak tillräcklig, delvis tillräcklig eller inte tillräcklig.

I huvudsak tillräcklig

Bedömningskriterierna är i allt väsentligt uppfyllda. Det kan förekomma mindre avvikelser. Ev. rekommendationer behöver åtgärdas.

Delvis tillräcklig

Bedömningskriterierna bedöms delvis uppfyllda. Påpekade brister behöver åtgärdas utifrån lämnade rekommendationer.

Inte tillräcklig

Bedömningskriterierna bedöms inte vara uppfyllda. Det finns väsentliga brister som behöver åtgärdas så fort som möjligt utifrån lämnade rekommendationer.